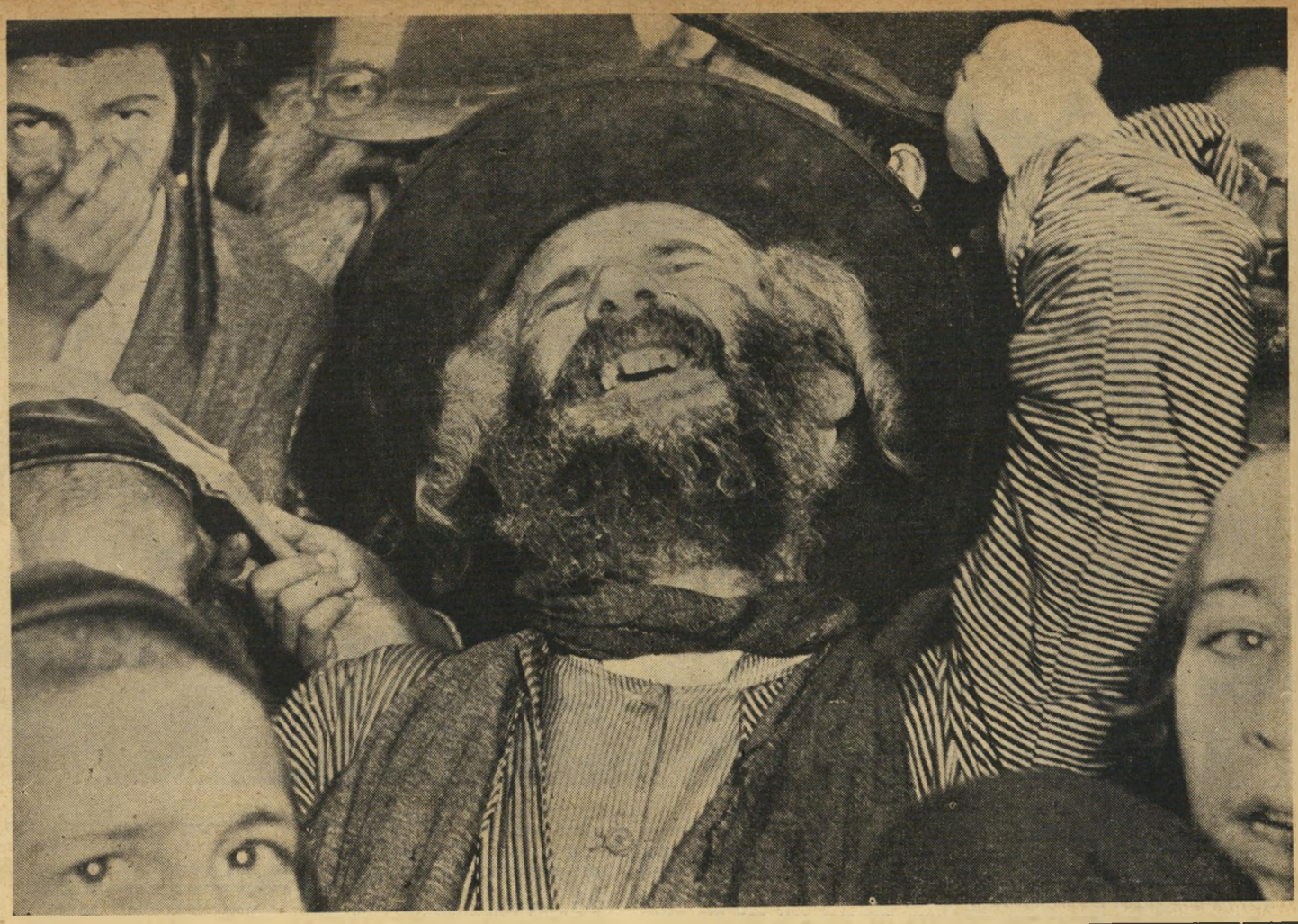

"בשערי טומאה"

תמונה קלאסית זו של אב המבכה את בתו העומדת "בשערי טומאה". בהפגנה נגד גיוס הנשים בשכונת מאה שערים, אומרת לקורא לפחות דבר אחד: התנגדות הדתיים האמיתיים לצו זה היא אמיתית. אין היא תכסיס מזויף של עסקני מפלגות. כאן יש רגש אמת. המילה הכתובה יכולה לשקר. לא כן המצלמה.

היא מסבירה, אגב, גם מדוע נמנעים קוראים דתיים כה רבים עם קוראי העתון. כי העולם הזה שלחם תמיד נגד כל כפיה דתית, לא התעלם מעולם מן הצד השני של המטבע: זכותו של האיש הדתי לחיות את חייו לפי צו מצפונו, לחנך את ילדיו לפי השקפת עולמו.

המפגינים עצמם לא הכירו בכך. איתה שעה. כשנדחקו הצלם והכתב בין מאות האנשים והנשים המרוגזים, בסימטאות וצירוף של השכונה, הכיר מישהו ב"כנעניה". מיד הצטופף מסביבם המון שואף נקם. כמה צעירות בעטו באחוריו של הצלם. לבסוף יצאו השניים בגוף בריא. גולם תוך כדי ויכוח נתברר כי רוב הצעירים, אנשי נטורי־קרתא מושבעים. יודעים לצטט כתבות שלמות מן העתון. מעולם לא שמחו חברי המערכת במידה כזו על זכרון הקוראים — מתנגדי משפט הלינץ' במקום הוכיחו כי העתון אינו כנעני.

אני אשם!

האם אפשר להושיב מפקד אצ"ל ואיש השומר־הצעיר על במה אחת? לא, אמרו כל ה' מומחים. כן, אמר העולם הזה. ועשה זאת.

המשפט הציבורי שכינס בגן־רינה העצום את הקהל הרב ביותר מאי הופעת־הבכורה של מנחם בגין בפומבי, היה רצוף מומנטים הומוריסטים — מאחורי הקלעים. הרבה צעירים רצו להעיד בו. אילם איש לא רצה להיות עד הקטיגוריה. שמואל תמיר, התובע, הצליח רק ברגע האחרון ממש להרכיב צוות עדי־התקפה, מורכב ממתנדבים מבין הקהל.

אך ברגע שהשתרר האוירה הרצינית על הבמה ובקהל, והנוהל המשפטי היבש התגבר על ההתרגשות, חל שינוי פתאומי: רבו המקטרגים, מעטי המסנגרים. המושבעים, שנבחרו מן הקהל, מצאו את הנאשם חייב בדוסר חוש ציבורי ובחוסר נכונות להקרבה, נתנו לרמתו התרבותית ליהנות מן הספק.

לשם מה בוצע המשפט? היה ברור שעל שאלות רבות אי־אפשר יהיה לענות במשפט שארך כמה שעות. אולם אפשר היה לעורר שאלות רבות. יכולה לעשות זאת רק במה שאינו מטיל ספק באי־תלותה ובאי־מפלגתיותה. ישהיא יחד עם זאת מקובלת על המוני הנוער.

וילה אדירי

כשצצו במדינה השמות שמוראק, אדירי, נוי, ברמן, שתקנו. רבים חשבו כי הזדקנו, כי נשרו שינינו, כי הפכנו בעלים בעמנו וששוב איננו מעוניינים במאבקים.

יתכן וכל זה נכון. אולם סיבת שתיקתנו לא היתה סימן שהתחלנו בונים וילות לעצמנו. להיפך, החלטנו לצאת להתקפה. אולם לפני שקיבלנו על עצמנו להשחיר פניו של אדם. רצינו לברר אם אנחנו צודקים.

התוצאות היו מפתיעות למדי. אחרי חקירה של כמה חדשים השתכנענו שאמיל שמוראק הוא איש־השנה. אולם השתכנענו גם שאדירי אינו אשם בכל כעשה פלילי, וכי החוילה שלו, המתוססת בחמונה שמשמאל, נקנתה בכסף ישר. גם האמת על נוי וברמן היתה קצת שונה מזו שהצטיירה בעתוני שני הצדדים.
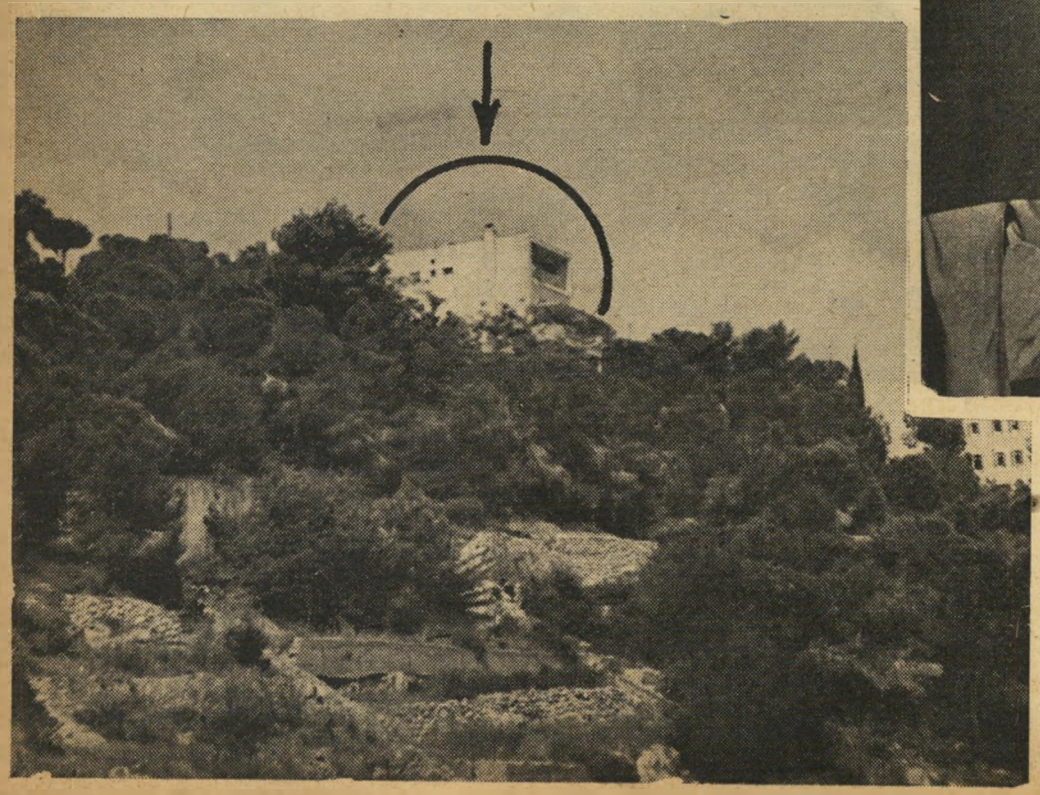
מוסר ההשכל: אין צורך לשקר ולסלף כדי להתקיף. אפשר לצאת להתקפה גם רכובים על דבר אמת. ויתכן שזה אפילו משפיע יותר.